

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 1

Factors Affecting Effectiveness of Small School Administration under the Nan
Primary Educational Service Area Office 1

วิลาวลัย มุมทอง¹ พิมพกา ธรรมสิทธิ² สุกัญญา รุจิเมธาภาส³

Wilawan Moomthong, Phimpaka Thammasit, Sukunya Rujimethaphas

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 39 คน และครู 209 คน รวม 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลทางการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.676 และสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) เท่ากับ 0.457 หรือมีอำนาจการทำนายร้อยละ 45.70

คำสำคัญ (Keywords) : ปัจจัยที่ส่งผล; ประสิทธิภาพ; การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก

Abstract

This research aimed to study the school administration's levels of factors and effectiveness, factors and affecting the effectiveness of small school administration under the Nan Primary Education Area Office District 1. The sample group consisted of 39 school directors

Received: 2023-05-21 Revised: 2023-05-28 Accepted: 2023-05-31

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Education Administration Master of Education, Uttaradit Rajabhat University, Thailand. E-mail: momaywila@gmail.com

² อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Lecturer, Graduate School Faculty of Education, Uttaradit Rajabhat University, Thailand. E-mail: Phimpaka@live.ur.ac.th

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Educational Administration Master of Education, Uttaradit Rajabhat University, Thailand. E-mail: r.sukunya@uru.ac.th

and 209 teachers, totaling 248 students. Pearson correlation coefficient and multiple regression analysis were used.

The research results showed that the level of factors affecting the administration of small educational institutions. The overall picture was at the highest level. The level of effectiveness of the administration of small educational institutions with the overall picture is was at the highest level. The relationship between the factors was positive with statistical significance at the .01 level; and the factors affecting the effectiveness of the small school administration under the Nan Primary Educational Service Area Office 1 were: transformational leadership and teaching efficiency. There was a statistically significant level of 0.01 for the motivation factor for working; the organizational climate factors did not have statistically significant. Therefore, it does not affect the effectiveness of the administration of small educational institutions. The correlation coefficient (R) was 0.676; and the predictive coefficient (R^2) was 0.457 or had a predictive power of 45.70%.

Keywords: affecting factors; effectiveness; small school management

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นกระบวนการอันสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังคนที่มีคุณภาพตามความต้องการของประเทศ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตอนหนึ่งว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคม และบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันในทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้น จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ” ทิศนา แคมมณี (2551: 166)

ประสิทธิผลของสถานศึกษานั้นเป็นตัวบ่งชี้ว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จหรือไม่นั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาถึงข้อมูลความสำเร็จของสถานศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวบ่งชี้ที่สำคัญต่างๆ ด้วย ตามแนวคิดของ Mott (1972: 373, cited in Hoy & Miskel, 2001: 305-306) ได้พิจารณาจากองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา

ในปัจจุบันมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 32,288 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 12,829 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 39.73 โรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้กระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 1) และเป็นโรงเรียนที่ขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาทุกด้าน ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ต้องบริหารจัดการท่ามกลางปัญหาหลายประการ เช่น ขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคทำให้นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนประกอบด้วยครอบครัวของนักเรียนมีฐานะยากจน ไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาให้กับบุตรหลานของตนได้ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้

ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากไม่สามารถจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและได้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ บุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ตลอดจนผู้ปกครองขาดความมั่นใจในคุณภาพการศึกษาของบุตรหลานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำลง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีโรงเรียนในเขตรับผิดชอบทั้งหมด จำนวน 193 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 154 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.63 ของโรงเรียนทั้งหมด โดยทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่านเขต 1 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักที่สำคัญ คือ การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้เด็กในวัยเรียนทุกคนได้เรียนอย่างทั่วถึงมีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ซึ่งพบปัญหาในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้เพียงพอ เกิดการใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่า ครูไม่ครบชั้น ขาดแคลนสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาลดลง ทั้งในด้านการบริหารจัดการประชารัฐมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องผู้ปกครองมีค่านิยมพาลูกไปเรียนโรงเรียนเอกชนในเมืองจึงทำให้มีโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมาก อัตราส่วนครูต่อนักเรียน และนักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก : สำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่างๆในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ซึ่งผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอน และปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ โดยได้จากการสังเคราะห์จากแนวคิดของนักวิชาการศึกษา ได้แก่ จีระพรรณ โพนพุช (2560) วนิดา คงมัน (2561) สุนิสา ภู่งเงิน (2561) ทิพมาศ ดนตรีพงษ์ (2561) วันวิสาข์ หอมขจร (2561) สาวิตรี บุญนุกูล (2562) วรวรรณ บำรุงชน (2562) ชลธิชา นารี (2562) พระสรภักดิ์ เขมปญโญ (2564) ณธกร ภาโนมัย (2564) และประสิทธิผล การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย ประสิทธิภาพ 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถ ในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการศึกษา ได้แก่ สุนิสา ภู่งเงิน (2561) วันวิสาข์ หอมขจร (2561) ทิพมาศ ดนตรีพงษ์ (2561) สาวิตรี บุญนุกูล (2562) วรวรรณ บำรุงชน (2562) ชลธิชา นารี (2562) ณธกร ภาโนมัย (2564)

1.2 ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่านเขต 1 จำนวน 114 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 104 คน และ ครู จำนวน 562 คน รวมทั้งสิ้น 666 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่านเขต 1 จำนวน 114 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 39 คน และ ครู 209 คน จำนวนทั้งสิ้น 248 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกนและ สุ่มแบบแบ่งชั้น

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยจากสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม 2566-สิงหาคม 2566

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีความตรงอยู่ระหว่าง 0.8 ถึง 1.0 และมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.967 โดยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน มีลักษณะ ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ อายุตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ใน การทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอน และปัจจัยด้าน บรรยากาศองค์การ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ (Rating scale)

ตอนที่ 3 สอบถามประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์เพื่อขอออกหนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ไปยังสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูพร้อมแจ้ง link ของ Google forms และ QR Code ของแบบสอบถามที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูล และแนบซองจดหมายเพื่อส่งกลับมายังผู้วิจัย โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน 2566

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่ได้ส่งไป และทำการตรวจสอบติดตามการตอบแบบสอบถามครบตามจำนวนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและได้ข้อมูลกลับคืนมาร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาดำเนินการ ดังนี้

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 และ 3 ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

4.4 ข้อมูลที่เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ด้านที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร สถานศึกษาขนาดเล็ก	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.53	0.45	มากที่สุด	4
2	ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	4.72	0.39	มากที่สุด	1
3	ด้านประสิทธิภาพการสอน	4.56	0.41	มากที่สุด	3
4	ด้านบรรยากาศองค์การ	4.71	0.31	มากที่สุด	2
รวม		4.53	0.45	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.72, S.D. = 0.39$) รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ ($\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.31$) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอน ($\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.41$) และปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ด้านที่	ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ
		\bar{X}	S.D.		
1	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.56	0.40	มากที่สุด	4
2	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.60	0.37	มากที่สุด	3
3	ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา	4.64	0.34	มากที่สุด	2
4	ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา	4.71	0.30	มากที่สุด	1
รวม		4.72	0.39	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72, S.D. = 0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.30$) รองลงมาได้แก่ ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.64, S.D. = 0.34$) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.37$) และความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก	ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก	
	r	p
ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	.53	.00**
ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	.43	.00**
ด้านประสิทธิภาพการสอน	.30	.00**
ด้านบรรยากาศองค์การ	.53	.00**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านบรรยากาศองค์การโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นความสัมพันธ์ด้านประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (n=248)

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนดิบ ปรับมาตรฐาน (b)	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนดิบ มาตรฐาน (β)	t	P-value
1.ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	.267	.427	6.235	.000**
2.ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	.011	.015	.229	.819
3.ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอน	.290	.424	8.530	.000**
4.ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ	-.003	-.003	-.061	.952

$R = 0.676$, $R^2 = 0.457$, $F = 51.056$, $p\text{-value} = 0.000^{**}$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลทางการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.676 และสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.457หรือมีอำนาจการทำนายร้อยละ 45.70

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยเรื่องมีประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ทั้งอาจเป็นเพราะแรงจูงใจเป็นเหมือนพลังหรือแรงผลักดันทั้งภายนอกและภายในตัวบุคคล เพื่อกระตุ้นให้แต่ละบุคคลแสดงออกซึ่งพฤติกรรมในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตอบสนองต่อความต้องการของตน ซึ่งการที่ผู้บริหารสร้างทัศนคติทางบวก สร้างพลังให้เกิดขึ้นกับบุคลากรทำให้คนชอบและรักงาน สร้างความพึงพอใจให้บุคลากรในการปฏิบัติงาน มีการสร้างจุดมุ่งหมายในการทำงาน การเปิดโอกาส ให้แสดงความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะให้ความสนใจต่อบุคลากรเป็นรายบุคคล สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร จัดระบบงานที่ดี มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของบุคลากร พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการทำงานจัดเตรียมอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของวิริยฤทธิ์ เสลาแก้ว (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า แรงจูงใจในการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จในงาน ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านการปกครองบังคับบัญชา และด้านความก้าวหน้าในงานตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการของผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา ในการร่วมมือกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาโดยการใช้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยในการตัดสินใจ มีการให้ข้อมูลที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานใช้ศิลปะวิทยาการและความรู้จากแหล่งต่างๆ แก้ไขปัญหาอยู่เสมอ มีการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา ภูเงิน (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มากเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกและด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงเป็นพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการโน้มน้าว ชักจูงให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเกิดการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถที่สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ด้วยความเต็มใจ ใช้กระบวนการส่งเสริม และกระตุ้นให้มุ่งมั่นปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถและเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และนำมาซึ่งความสำเร็จของสถานศึกษาตามที่มุ่งหวังไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิริยยุทธ เส่าแก้ว (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและแรงจูงใจในการทำงานของครู ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภาวะผู้นำ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีความสำคัญต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้รับการอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีลักษณะในการมองกาลไกล การสร้างแรงบันดาลใจ โน้มน้าวจิตใจ ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานและมีทัศนคติที่ดีต่องาน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาโรงเรียน และพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านประสิทธิภาพการสอนส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสิทธิภาพการสอนเป็นความสำเร็จของการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุผลสำเร็จ ทั้งงานประจำและงานพิเศษที่ได้รับมอบหมายเป็นครั้งคราวจนเป็นที่ภูมิใจของตนเองและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา รวมถึงความรู้สึกรักพึงพอใจและปลาบปลื้มใจในผลสำเร็จของงานและสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี บุญญกุล (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 พบว่า ประสิทธิภาพการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ครูมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาและถ่ายทอดความรู้ได้ดีครูมีการเตรียมแผนจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการสอนล่วงหน้าครูกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ทักษะกระบวนการ สมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

งานวิจัยที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 1 สามารถนำปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กทั้ง 4 ปัจจัยที่ได้จากการสังเคราะห์ ประกอบด้วยปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอน และปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ เป็นปัจจัยในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีประสิทธิผลที่ดีขึ้น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเห็นความสำคัญของปัจจัยต่างๆ การบริหารสถานศึกษานั้นเป็นงานที่จะต้องใช้เวลารอบคอบให้มากยิ่งขึ้นเพราะสิ่งสำคัญผู้บริหารนั้นจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถพร้อมประสบการณ์ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยมีการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงาน เพื่อพัฒนาความสามารถ

ของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้มีศักยภาพมากขึ้น มีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่เป็นตัวกระตุ้นหรือตัวส่งเสริมให้เกิดการทุ่มเทในการปฏิบัติงานและการแสดงความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุผลสำเร็จ ส่งเสริมด้านประสิทธิภาพการสอนความสามารถในการปฏิบัติการสอน หรือ ดำเนินการสอนของครูเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และมีวิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การที่มีการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้บริหารและครูมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และมีสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการปฏิบัติงานไปในทิศทางที่พึงประสงค์ปัจจัยเหล่านี้ก็จะส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ปัจจัยที่ส่งผลในแต่ละด้านจะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กใช้เป็นแนวทางนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข กำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลการบริหารของสถานศึกษาขนาดเล็ก ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารโดยมีการวิเคราะห์สาเหตุปัญหาในการทำงานโดยมีข้อมูลหลักฐานประกอบการวิเคราะห์ มีการมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติโดยพิจารณาจากความรู้และความถนัดของแต่ละบุคคลเพื่อให้ครูได้ใช้ความสามารถให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาควรมีการวิจัยแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาขนาดเล็กต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิระพรรณ โพนพุช. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชลธิชา นารี. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณธกร ภาโนมัย. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ทศนา แคมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพมาศ ดนตรีพงษ์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พระสรภักดิ์ เขมปบุญโญ. (2564). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน**. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสยาม.
- วนิดา คงมั่น. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรีเขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันวิสาข์ หอมขจร. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มศิษรภูมิ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีรยุทธ เสาก้าว. (2560). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรวรรณ บำรุงชน . (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สาวิตรี บุญนุกูล. (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนิสา ภู่งเงิน. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน. (2561). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). **Educational administration: Theory research and practice (4 th ed.)**. New York: Harper Collins.
- Mott,P. E. (1972). **The characteristic of effective organization**. New York: Harper Press.

